

Podtéma: Čarodějnický rej (pokračování)

*Hodné čarodějky? Kdo to kdy slyšel?
Kdo na ten nápad přišel?
A přece je jich hodně,
možná bydlí vedle v domě..*

Pár slov od nás

Děti, už se na vás tak těšíme, jak se opatření vlády postupně uvolňují, věříme, že se brzy setkáme. Doufáme, že se máte hezky a posíláme vám do pokojíčků zase pár aktivit, které můžete doma zkusit. 😊

Tento týden máme rej čarodějnic. Už jste vyrazily s mamkou na pampelišky a uvařily lektvar?

Recept na pampeliškový med

30 minut, odležení 1 den, vaření 30 minut
doba přípravy: na 4 sklenice

Smetanka lékařská

na 4 sklenice

1 menší košík květů pampelišek (zhruba 300)

šťáva z 1 citronu

1 pomeranč

1 l vody

1 kg třtinového cukru

Květy pampelišek omyjeme pod proudem studené vody, aby se vyplavil pyl i brouci. Vsypeme je do hrnce, přidáme šťávu z citronu a pomeranče, strouhanou pomerančovou kůru a vodu. Necháme 10 minut povařit, až se voda zbarví do světle hnědé. Necháme vychladnout a uložíme na 1 den do chladu a temna. Další den scedíme, přisypeme cukr, znovu zahřejeme a necháme 30 minut vařit do konzistence sirupu. Stále mícháme, a jakmile se směs začne táhnout, rozlijeme ji do sklenic, zavíčkuje a postavíme dnem vzhůru. Pokud tento moment propásneme, směs ztuhne na kámen.

Jen pro zopakování

Pálení čarodějnic patří doposud k velmi živým zvykům. Filipojakubská noc z 30. dubna na 1. květen bývala jednou z magických nocí, kdy prý měly zlé síly větší moc než jindy. O půlnoci před sv. Filipem a Jakubem, kdy měly zlé síly moc škodit lidem, se daly nalézt četné poklady. Aby se hledající před silami bránil,

musel mít při sobě květ z kapradí, svícenou křidu a další předměty. Lidé věřili, že v povětrí poletuje spousta čarodějnic, které se slétají na sabat.

Čarodějnice se před sabatem natíraly kouzelnými mastmi, s jejichž pomocí pak mohly na košťatech létat. Taková košťata prý bývala zhotovena z jasanového dřeva, vrbových a březových proutků. Při reji byla volena královna sabatu, která potom vládla hostině a tanci - „čarodějnickému kolu“ - to se tančilo pozpátku. Jídla vypadala sice lákavě, ale byla bez chuti a nezahnala hlad. Nesměl chybět ani kotel plný žab a hadů stejně jako nádoby s jedy. Čarodějnice se tu, jak lidé kdysi věřili, s oblibou proměňovaly ve vlky, psy a jiná zvířata a vyprávěly si, co všechno zlého se jim od posledního setkání podařilo lidem natropit.

Čarodějnice však nebyly jen zlé, těch, které znaly tajemství bylin, uměly zahánět nemoci a napravovat zlomeniny si lidé vážili. Bylinkářky - vědmy se vyznaly v tajích přírody. Věděly mnoho o působení rostlin, hub, kamenů, kovů, drahokamů, ale i barev a vůní.

Pohádka „**Jak odletěly čarodějnice**“https://www.youtube.com/watch?v=sPOAJRQqx-k&list=PLTHuqoc0y_Xyq05LPMvVs-IATL3ioiZuJ&index=6

Činnosti s dětmi

Vycházka do přírody:

- sbírejte bylinky a založte si Herbář- v něm nemůže chybět Smetanka lékařská (Pampeliška), Kopřiva dvoudomá, Sedmikráska chudobka, Vlastovičnick lékařský, Máta atp. (Bylinky musí být suché, doma je vložíme mezi dva papíry a zatězkáme knihami, když jsou suché, můžeme je nalepit na čtvrtku a pod ně napíšeme jejich název.)
- vyražte hledat poklad!, „**Šipkovaná**“ (Šipkovanou vytvoříme tak, že určíme trasu, označíme ji fáborkami z krepového papíru a podél cesty rozmístíme úkoly, děti chodí po fáborkách a úkoly plní, na konci cesty je čeká drobná odměna:) inspirace na úkoly např. zde

- 1) Udělej 5 dřepů.
- 2) Zaspívej písničku. (Pec nám spadla, Kočka leze dírou..)
- 3) Najdi kámen, šišku a hod' ji co nejdál.
- 4) Seber 3 klacíky a seřaď je od nejmenšího po největší.
- 5) Vyjmenuj alespoň 5 domácích zvířátek. Jak dělají? (př. Pejsek- HAF)
- 6) Poslouchej přírodu, její zvuky, co slyšíš?
- 7) Do dalšího úkolu zavři pusinku na klíček a drž bobříka mlčení.
- 8) Skákej jako žába, choď jako rak, oběhni 3x mamku atp.
- 9) Uhádneš hádanku? 10) Hledej poklad.

Nejsem žádná krasavice,
na nose mám bradavice.
Straším mámy, straším děti,
skvěle létám na koštěti.
(ČARODĚJNICE)

10) Hledej poklad.

- Nasbírejte klacky, svažte je a vyrobte si čarodějnici, nebo třeba jen koště, které 30. 4. ve čtvrtek upálíte na ohni.

Povídání u stolu, když mamka vaří

- rozhovor na téma: „Kdybych uměl (a) čarovat, vyčaroval (a) bych si...“;
- nechte děti radit, které koření použijeme do polévky, do omáčky, na maso, dejte jim přivonět
- jazyková chvilka- čarování a vymýšlení čarovných zaříkávadel

*Čáry, máry kouzlení,
ať se ta věc promění.
Co to je, kdo to ví,
ten ať rychle odpoví.*

Čarujeme:

Čáry máry, máry, čáry, hni se, koště, láry-fáry!

Drápy, zuby krokodýlí, v kámen změň se v tuto chvíli!

Neptej se, koště, proč a rychle k nebi skoč!

*Muší ucho, kus žabince, trochu medu dej do hrnce,
kousek křenu, hrst přesličky, přidej sůl a tři mušičky.*

Džem, roláda, marmeláda, čokoláda z nebe padá.

Lidská hlava, oči, nos, černý kocour chodí bos.

*Rychlé nohy, staré nohy, už mě neste
dopředu, dozadu po velikém městě!*

*Abraka dabraka, poklice na draka,
tři čtyři bukvice, rezavé palice!*

Á, bú, tataru, karba ruka, buma ruka prine!

*En ten týnus, savaraka týnus,
savaraka tykytaka, ene bene bunbus.*

*Emele, benele, cukr, kňoura,
janta, tranta, pampadoura,
hyky, fiky, tajtrlíky,
malec, palec ven.*

Společné čtení před spaním

Kdo to letí na koštěti?

(autor neznámý, časopis Sluníčko)

*Na koštěti, děti, letí ježibaba sivé pleti.
Těžký plášť má samé nitě, pohled, který vyděsí tě .
Na nose dvě bradavice...
Je to prostě krasavice.
Letí nízko nad tráti, neboť trpí závratí.
Na mýtinu už se blíží, nepřistane bez potíží.
Jako hruška na zem sletí.
Křach! A už je po koštěti.
Kup si auták, babice! Od čeho jsou silnice!*

„Pohádka o Obrovi a hodné čarodějce“

Je to dávno, kdy v hlubokém lese žil jeden obr Hugo. Nebyl vůbec zlý, měl rád děti, díval se, jak si hrají a snil o tom, že s nimi běhá, skáče nebo hraje na

schovávanou. Ale jen se blížil k městu nebo k vesnici, země se otrásala a duněla. Lidé se ze strachu schovávali v domech, zavírali okna, zamykali dveře. Navíc ke všemu dospělí často děti obrem strašili. Chudák Hugo, obra se prostě všichni báli a nikdo neměl ani ponětí, že Hugo je tak hodný a moc opuštěný a nešťastný.

Zoufalý obr dlouho přemýšlel o svém obřím trápení, až nakonec dostal nápad: všechno je proto, že je tak obrovský, musí se tedy zmenšit! To se snadno řekne, zmenši se, ale jistě to nepůjde tak snadno, jako když se při praní srazí ponožky. Naštěstí si vzpomněl, že v hlubokém lese za desaterými horami a pěti řekami žije jedna čarodějnice, která umí z malých rybek udělat velké kapry a z velkého hada žížalu.

Vydal se tedy za čarodějnici - přeskočil les, překročil řeku. Čarodějnice už pěknou chvíli slyšela obří kroky a celá vyděšená hledala úkryt v houštině. Obr co nejjemněji zaklepal na dveře její chaloupky a když se nikdo neozýval, nesměle nakoukl dovnitř.

„Pěkně prosím, ctihodná paní čarodějnice, nic vám neudělám, nebojte se, jen jsem vás přišel požádat o pomoc.“

Čarodějnice se po chvílce odvážila vykouknout a řekla:

"Ráda bych ti pomohla, ale zmenšit velikána není jen tak. Obyčejná zaklínadla tady nepomůžou. Musím nahlédnout do čarodějnické knihy."

Dlouho listovala, až nakonec našla předpis na vhodnou směs.

*Muší ucho, kus žabince,
trochu medu dej do hrnce,
kousek křenu, hrst přesličky,
přidej sůl a tři mušličky.*

Čarodějnice všechno nasypala do kotle a když byl kouzelný lektvar uvařený, dala ho obrovi vypít. Hugovi ani trochu nechutnal, ale vypil ho poctivě až do dna. A vtom se začal zmenšovat a zmenšovat. Šlo to tak rychle, že ho za chvíli nebylo ve vysoké trávě vidět.

"Toho nápoje jsi asi vypil moc a já jsem nic nevážila, všechno jsem brala jen tak od oka," vzdychla čarodějnice.

"Co si teď počnu? Nemohla bys mě zase trochu zvětšit?" slabým hláskem zaškemral obřík - trpaslík.

Čarodějnice znovu dlouho listovala v učené knize a dala se do přípravy kouzelného odvaru.

*Vrbový proutek, slzy krokodýlí,
muší křidélka, křídla motýlí,*

*zeličko mladé, prastarou vodu,
zamíchej, podávej na prvním schodu.*

Tentokrát neudělala chybu, Hugo se postavil na první schod u vchodu do čarodějnické chaloupky, vypil lektvar a začal se zvětšovat. Ne moc, jen akorát, aby byl právě tak velký jako obyčejný člověk.

"Hurá, hurá!" volal Hugo a poskakoval hned na jedné, hned na druhé noze a potom na obou. Kdyby tohle udělal, když byl ještě obrem, chaloupka čarodějnice by se sesypala jako domeček z karet.

"Ani nevíte, jak jsem vám vděčný," řekl. „Mohl bych taky já něco pro vás udělat?"

"To víš, že bys mohl," odpověděla. „Když teď vypadáš jako člověk, můžeš mně někdy dojít nakoupit. To víš, já se nerada ukazuji mezi lidmi, koukají po mě divně a dokonce se smějí mému klobouku."

Od té doby žil Hugo ve městě, mohl se kamarádit s lidmi, hrát si s dětmi a pravidelně nosil paní čarodějnici nákupy.

„Jak ježibaba udělala dobrý skutek“

Byl takový les černo černý,
hodně strašidelný a temný,
uprostřed chaloupka ztrouchnivělá,
co na střeše dřevě šindele měla.

Uvnitř stará ježibaba,
která děti měla ráda,
dobrého nic nečinila,
láska se jí protivila.

Kdo jen jí chce vyrušit,
na dveře její zabušit?

„Fííí, fííí“, fičel vítr skrz naskrz dřevě chatrčí. Na tudle chaloupku byste věru narazit nechtěli. Kdyby z ní totiž vylezla její obyvatelka, stará, zlá a protivná ježibaba, určitě by z vás udělala ropuchu, netopýra nebo kámen. To bylo její. V tom ona se vyžívala. Cestička k chaloupce se časem naprosto vytratila, to jak tam chodilo čím dál tím méně lidí. Ani odvážný Nebojsa by k chaloupce dobrovolně nešel. A tak si tam ježibaba žila svůj osamělý život s kocourem Chomáčem. Čas od času vyšla ven, aby provedla nějakou tu špatnost, jak se na ježibabu sluší. Posledních pár set let jí však trápily zdravotní problémy různého druhu. Od bolavé hlavy počínaje, chorou nohou konče. I zablěšený kocour Chomáč poznal, že je s ježibabou něco v nepořádku. Dříve mu vyprášila kožich i pětkrát denně za to, že se jí nechtěně připlétl do cesty, nebo z jiného ježibabího rozmaru. Teď se však nezmohla ani na jediné křivé slovo.

A protože to i na ukrutnou ježibabu bylo přespříliš, rozhodla se, že uleví svému trápení. Podle svých znalostí a zkušeností začala připravovat lektvar všelék. Nad velkým bublajícím kotlem

začala nahlas odříkávat:

„Bradavice, vlas a křivý drát,
snad zbaví mně bolavých zad.
Žížala a sloní chlup,
zas vyléčí můj chorý chrup.
Pískavice s trochou hlohu,
jistě uzdraví bolavou nohu.
Teď to všechno zamícháme
a za tepla podáváme!“

„Chachachacha“, smála se ježibaba. Tancovala sem a tam po celé chaloupce, až měl kocour Chomáč strach o svůj zblešený ocas. Celé to její poskakování bedlivě sledoval výr, usazený v koutě dřevěné chatrče. Jakmile se ježibaba malinko utišila, pročistil hrdlo hlasitým „ehm, ehm“ a spustil:

„Vyčisti rozum a zbystři sluch,
zubům nepomůže sloní chlup,
nepomůže ani křivý drát,
však já ti mohu pár rad dát.
Leč se snažíš sebevíce,
již nejsi žádná mladice,
už je ti pár tisíc let,
tak se uklidni a hezky sed!
Co pomůže, je dobrý skutek,
ten vyléčí v tvé duši smutek,
ten vyléčí i chorou nohu,
tak mi věř, to slíbit mohu.“

„Co? Cooo? Kdo to?“, točila hlavou ježibaba na všechny strany ve snaze zjistit, kdo má tu drzost dávat ji takové rady. „Áááá, to jsi byl ty!!!“, zahulákala, když spatřila výra. „Koukej odsud odletět, ty opeřená obludo!“, hulákala na celý les. Když po něm hodila starým škrpálem, sám výr uznal, že staré ježibabě není pomoci a raději odletěl. „Chachachaaaa“, smála se ježibaba a spustila svou:

„Já sama uznám co je vhodné,
co je pro mé zuby dobré,
však zkusí si tu ještě vlézt
a postihne ho krutý trest!
Prý že smutek je v mé duši,
jsem zlá, jak se na ježibabu sluší,
kdybych dobrý skutek učinila,
v tu ránu bez koštěte bych byla,
pak čarovný průkaz by mi vzali,
mou hůlku na dvě části přelámali.
Však ať zkusí si tu znovu lézt,
a postihne ho krutý trest!“

„Chachacha“, smála se ježibaba znovu, když nalévala odporně zelený lektvar do hrnečku, který nikdy vodu snad neviděl. Byl špinavý a upatlaný a to ucho! Div, že ještě neupadlo! Ježibaba vypila hned několik hrnečků bublajícího nápoje doufajíc v uzdravení. Zbytek

vyškrábaný z kotle nalila do Chomáčovy misky. Jakmile si Chomáč k misce přičichl, všechny blechy vyskočily z jeho kožichu a s vidinou lepší budoucnosti si odkráčely hledat stejně špinavý a odporně páchnoucí kožich. Jenže si nemyslete! Po vypití ježibabě nebylo o nic lépe. Navíc si mohla diagnostikovat další chorobu a to „Hlavlusmotajícimus“. Velmi vážná choroba děti, to se pak podlahy houpou a celý pokoj se točí. A tak ježibaba vzdala veškeré své pokusy o uzdravení a strávila několik set dalších let v bolestech a churavění.

Až jednou, když ji zase postihla křivá záda a ona chodila přikrčená, jelikož se narovnat nemohla, spatřila na zemi pírkó. Zřejmě patřilo výrovi, který kdysi seděl v rohu chatrče. A pak si vzpomněla na radu, kterou jí dával. „Hmm“, přemýšlela ježibaba. „Ten hloupý výr říkal něco o dobrém skutku“. „Ale hluboce pochybuju, že nějaký dobrý skutek vyléčí mé bolístky“, pokračovala. „I když“...Rázem poskočila a už se přehrabovala ve velkém koši, kde měla rozházené listy s lektvary a různé věci, které by se mohly hodit. A pak to našla. Starý výtisk čarovnických novin, na kterém se zubila jedna velmi stará ježibaba. Bylo tam napsáno, že jistá ježibaba kdysi na bolavou nohu málem zemřela. Také jí nic nepomáhalo, až nakonec vyzkoušela učinit dobrý skutek. Bolest byla rázem pryč! „Hmmm“, četla zamyšleně ježibaba. „A koště jí zůstalo? A co její kouzelná hůlka?“, ptala se sama sebe a dál se přehrabovala v koši ve snaze najít starou knihu kouzel. Když se jí pak podařilo najít tu správnou stranu, přečetla si, že: „Ježibaba má právo vykonat pár dobrých skutků za účelem uzdravení sebe sama“. „Ááá“, zajásala, až Chomáč nadskočil pár centimetrů nad podlahu. „Tak to tedy je“, tancovala ježibaba.

Pak vyběhla ven a hledala někoho, na kom by mohla učinit dobrý skutek. Ten den měla štěstí, lesem procházela stařenka, která nesla těžkou nůši dříví. „Stařenko, už se s tím netahejte, já vám pomohu“, křičela na ni z dálky ježibaba. Chudák stařenka! Málem dostala infarkt! Ježibaba se však nedala odradit. Pomohla všude, kde to bylo potřeba. Tu kouzlem posbírala vysypaný košík borůvek, tam zase vytáhla zajíce z pytlákovy pastí. Rázem, jakoby omládlá o tisíce let. Ale zas si nemyslete, že se z ní stal dobrák od kosti. Jen si uvědomila, že dobrý skutek je mocnější, než její čáry a lektvary.

Povídání o čarodějnicích:

- Kdo je čarodějnice?
- Kde všude jsme se v pohádce s čarodějnicí setkali?
- Jak ji poznáš? (má koště, bradavici)
- Co všechno umí?
- Jaké měla vlastnosti? (rytmizace slov).
- Jsou zlé i hodné - věštkyně, léčitelky, které zahánějí nemoci, znají kouzelnou moc bylinek, vůni koření)
- vytváření čarodějnické řeči, doprovod na hudební nástroje (činely, ozvučná dřívka, hrnce, pokličky, vařečky...)
- rytmizace říkadel s čarodějnickou tematikou, hry se slovy
- Kdo pomáhá čarodějnicí? (černý kocour, havran, netopýr, had, žába, pavouci, kouzelná hůlka, létající koště, brouci, můry)

Můžete si vyrobit:

- ☑ čarodějnice (hlava - kašírovaný nafouknutý balonek, vlasy z proužků novin, šaty z pytloviny, koště z klacíků)

- ☒ omalovánky čarodějnice
- ☒ experimenty s barvou (míchání barev červená-zelená, červená-modrá, modrá-žlutá)
- ☒ výroba loutky čarodějnice - do čtverce látky umístíme chomáč vaty, látku stáhneme provázkem, tak nám vznikne hlava loutky, na kterou připevníme vlasy ze sisalu a dokreslíme obličej
- ☒ šátek pro čarodějnici - zapouštění barev na látku
- ☒ vytváření pavučin provlékáním provázku na rámečku, který vytvoříme z kartonu nastříhnutím

Jaké pomocníky čarodějnice má?

- ☒ kocour - vystřihování a vymalování šablony, nalepování kousků vlny
- ☒ had - navlékání ruliček od toaletního papíru nebo kalíšků z plátu na vajíčka
- ☒ pavoučci - kresba tuší, vystřížení, nalepení na pavučinu

Grafomotorika- dejte dětem velký papír a pastelku/voskovku

- ☒ ježibaba čaruje (uvolnění zápěstí ruky, kruživý pohyb zápěstí)
- ☒ kouř - jak se kouří z lektvaru (uvolňování paže, kruživý pohyb paže)
- ☒ pavoučí síť (uvolňování ramenního kloubu, vytváření linií spojováním bodů)

Pantomima:

- Nechte děti předvádět a hádejte, pak si role vyměníte: **Čarodějnice** (šmatlavá chůze, kulhá, tančí, vysmívá se, vyhrožuje, čaruje, apod.).

- **Kocour**
- **Had**
- **Žába**
- **Pavouk.....**

Říkadla:

*Čáry, máry, okolo páry,
čarovala rybička, aby nebyla chybička,
čaroval rak, aby bylo tak.*

*Támhle je černej dům.
Co v tom domě? Černá paní.*

*Co tam vaří? Černou kaši.
Čím ji mastí? Kolomastí.
Čím ji bere?
Lopatou, má palici chlupatou.*

*Hade, hade, mourovatej, máš ocásek jedovatej.
Netopýře, poleť blíž, jsi-li žába nebo myš?*

Vyrobíme si létající čarodějnici z papíru.

Na bílý tužší papír si nakreslíme čarodějnici na koštěti, obrysy obtáhneme fixem, čarodějnici vybarvíme pastelkami a vystříhneme. Tento výrobek vyžaduje pomoc dospělého, nebo staršího sourozence.

Vezmeme si černý barevný papír, nejlépe černou čtvrtku, namalujeme na ní bílou pastelkou nebo žlutou voskovkou hvězdičky.

Na zadní stranu nalepíme provázek, ten provlečeme dírkama v obloze a zajistíme korálky. Na provázek nalepíme izolepou čarodějnici.

Když potom budeme tahat za provázky, bude čarodějnice létat po obloze.

Tak a to je zatím všechno. Doufáme, že jste si s rodiči nebo staršími sourozenci nějakou zábavu v naší nabídce našli a že se vám podařilo něco vyrobit, přečíst, namalovat, zaspívat si atp.

Opatrujte se všichni a děti, mějte se fanfárově.

Paní učitelky z červené třídy